

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 15. oktober 2003

om Portugals påtænkte støtte til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA

(meddelt under nummer K(2003) 3376)

(Kun den portugisiske udgave er autentisk)**(EØS-relevant tekst)**

(2004/168/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af 22. oktober 2002 ⁽²⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til støtten inden en måned efter ovennævnte offentliggørelsesdato.

(5) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra interesserede parter.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN**Investeringen og formålet****I. SAGSFORLØB**

(1) Ved brev nr. 0521 af 21. februar 2002 fra Den Faste Repræsentation, indgæet til Kommissionen den 27. februar 2002, anmeldte Portugal over for Kommissionen den påtænkte støtte til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA. Ved brev nr. 1167 af 22. april 2002 fra Den Faste Repræsentation, indgæet til Kommissionen den 25. april 2002, sendte de portugisiske myndigheder yderligere oplysninger til Kommissionen.

(2) Ved brev nr. SG(2002) D/230500 af 4. juli 2002 underrettede Kommissionen Den Portugisiske Republik om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til støtten.

(3) Ved brev nr. 2183 af 24. juli 2002, nr. 2278 af 6. august 2002 og nr. 2163 af 7. juli 2003 fra Den Faste Repræsentation (indgæet henholdsvis den 29. juli 2002, den 12. august 2002 og den 10. juli 2003) fremsatte de portugisiske myndigheder deres bemærkninger i forbindelse med ovennævnte procedure.

(6) Den anmeldte foranstaltning består i ydelse af støtte til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA (i det følgende benævnt »Vila Galé Cintra«). Disse midler vil blive anvendt til at dække en del af virksomhedens udgifter i forbindelse med dens erhvervelse og indretning af en ikke-færdiggjort bygning i delstaten Ceará i Brasilien. Denne bygning blev erhvervet den 29. september 2000 og omdannet til et 5-stjernet hotel, som blev indviet i oktober 2001 og nu er i fuld drift.

(7) Støtteforanstaltningen består i enkeltstøtte under to ordninger. En af disse er foranstaltning N 667/1999 ⁽³⁾, som løber fra 2000 til 2006 og tager sigte på at fremme moderne og konkurrencedygtige virksomhedsstrategier. Den anmeldte enkeltstøtte falder ind under en af denne ordnings specifikke investeringskategorier, nemlig investeringer i relation til erhvervslivets internationalisering. Den anden ordning er foranstaltning N 96/1999 ⁽⁴⁾, som skal tjene til fremme af internationaliseringsprojek-

⁽¹⁾ EFT C 253 af 22.10.2002, s. 5.

⁽²⁾ Jf. fodnote 1.

⁽³⁾ Godkendt af Kommissionen den 26.7.2000 (EFT C 266 af 16.9.2000, s. 7).

⁽⁴⁾ Godkendt af Kommissionen den 8.9.1999 (EFT C 375 af 24.12.1999, s. 5).

ter gennemført af portugisiske virksomheder, der er omfattet af skattelettelsesordningen.

Støttemodtageren

- (8) Støttemodtageren opfylder ikke det nødvendige uafhængighedskriterium for at kunne blive anset for en SMV⁽⁵⁾. Over 25 % af Vila Galé Cintra besiddes af to virksomheder, der ikke opfylder definitionen på en SMV.
- (9) Disse to virksomheder er imidlertid forholdsvis små. Deres årlige samlede balancer (1999-værdier) er henholdsvis 36 mio. EUR og 51 mio. EUR. Deres årlige omsætning beløber sig til henholdsvis 6 mio. EUR og 31 mio. EUR. Markedsandelene på det portugisiske marked er for de tre aktionærer i Vila Galé Brazil henholdsvis 3,9 %, 3,0 % og 3,6 % (Cintra (byggeri), Vila Galé (turisme) og FCR (risikokapital i turistsektoren)).

Støtteforanstaltningen

- (10) De støtteinstrumenter, der skal anvendes i forbindelse med det foreliggende projekt, er et tilskud, som ikke skal betales tilbage (de portugisiske myndigheder har til hensigt at yde tilskuddet i henhold til de minimis-forordningen⁽⁶⁾), et lån på lempelige vilkår under ordning N 667/1999 (samfinansieret med fællesskabsmidler fra EFRU) og en skattegodtgørelse under ordning N 96/1999.
- (11) Foranstaltningens nøgletal er følgende:
- Støtteberettiget investering: 13 869 076 EUR.
  - Støtteberettigede omkostninger: erhvervelse af bygningen (3 691 104 EUR), arbejder vedrørende eksterne infrastrukturer (448 918 EUR), bygningsarbejder (5 726 200 EUR), udstyr (3 653 695 EUR), undersøgelser og projekter (349 158 EUR).
  - Lån på lempelige vilkår: lånets nominelle beløb er 3 467 269 EUR. Dette beløb svarer til et støttebeløb

udtrykt i NSÆ på 538 218 EUR og til en nettostøtteintensitet på 3,88 %⁽⁷⁾.

- Skattegodtgørelse: skattegodtgørelsen involverer et anslået støttebeløb udtrykt i NSÆ på 373 166 EUR⁽⁸⁾, som svarer til en nettostøtteintensitet på 2,69 %.
- Samlet støttebeløb: det globale støttebeløb på grundlag af lånet på lempelige vilkår og skattegodtgørelsen, udtrykt i NSÆ, er 911 384 EUR.
- Støttens samlede nettointensitet: 6,57 %.

III. PROCEDUREN EFTER ARTIKEL 88, STK. 2

Grunde til at indlede proceduren

- (12) Der er en dobbelt begrundelse for at beslutte at indlede proceduren vedrørende denne sag. På det tidspunkt, hvor beslutningen blev truffet, var Kommissionen af den opfattelse, at de portugisiske myndigheder ikke havde været i stand til at påvise, at statsstøtten ville være nødvendig for at reducere eller opveje en række politiske eller økonomiske risici i Brasilien. Desuden var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt støtten ville være nødvendig i forbindelse med den planlagte investering. Det var derfor usikkert, om støtten ville fremme visse erhvervsgrøner og således kunne fritages i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Bemærkninger fra de portugisiske myndigheder

- (13) De portugisiske myndigheder fremsatte deres bemærkninger ved brev af 24. juli 2002 og 6. august 2002. De anfægtede i hovedsagen Kommissionens to begrundelser for at indlede proceduren, nemlig dens tvivl med hensyn til tilstedeværelsen af store risici og usikkerhedsfaktorer på det brasilianske marked, som kunne begrunde tildelingen af statsstøtte, og tvivlen med hensyn til opfyldelsen af nødvendighedskriteriet.
- (14) Med hensyn til tilstedeværelsen af store risici og usikkerhedsfaktorer på det brasilianske marked meddelte de portugisiske myndigheder Kommissionen, at det selskab under Grupo Cintra (en af aktionærerne i Vila Galé Cin-

⁽⁵⁾ I artikel 1, stk. 3, i bilaget til Kommissionens henstilling af 3. april 1996 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder (EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4) hedder det: »Ved uafhængige virksomheder forstås virksomheder, hvor en enkelt virksomhed eller flere virksomheder i fællesskab, der ikke opfylder definitionerne på en SMV eller en lille virksomhed, alt efter tilfældet, ikke besidder 25 % eller derover af kapitalen eller stemmerettighederne (...)».

⁽⁶⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30).

⁽⁷⁾ Følgende data er anvendt ved beregningen:

- Lånets løbetid: 6 år
- Afdragsfri periode: 2 år
- Rente på lånet: 0 %
- Gældende referencesats for Portugal på det tidspunkt, hvor investeringen blev foretaget: 6,33 %
- Nuværende selskabsskattesats i Portugal: 35,2 %.

⁽⁸⁾ Dette er nettostøtteelementet i skattegodtgørelsen som anslået af de portugisiske myndigheder.

tra), som er involveret i det undersøgte investeringsprojekt, ikke har nogen relationer med Grupo Cintra, der arbejder i ølsektoren i Brasilien, og som blev omtalt i beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure. Dette investeringsprojekt er derfor de involverede virksomheders første erfaring med hensyn til internationalisering. Det forhold, at Portugal er en af de største udenlandske investorer i Brasilien, udelukker endvidere ikke i sig selv eksistensen af en høj markedsrisiko og usikkerhed, som der rent faktisk er tale om på det brasilianske marked. Dette hænger dels sammen med realens meget store kursusikkerhed og dels de brasilianske kapitalmarkeders ustabilitet, som skyldes den seneste økonomiske og finansielle krise i Argentina. Den påtænkte statsstøtte er derfor beregnet til at kompensere for disse risici og usikkerhedsfaktorer gennem risikodeling, gearing og reduktion af de finansielle omkostninger i tilknytning til investeringsprojektet. De portugisiske myndigheder konkluderede, at investeringer i Brasilien foretages af iværksættere, som er villige til at påtage sig de yderligere risici, der er forbundet med investeringerne, uanset de eksisterende markedsvilkår.

- (15) Hvad angår opfyldelsen af nødvendighedskriteriet, hævdede de portugisiske myndigheder, at det forhold, at støttemodtageren allerede havde afsluttet sin investering og indviet hotellet, før der var truffet en beslutning om tildelingen af støtten, ikke udelukker støttens tilskyndelsesvirkning. Ansøgningen om offentlig støtte blev nemlig indgivet i juli 2000, før investeringsomkostningerne blev afholdt. Det forhold, at investeringen blev foretaget uden statsstøtte, viser også støttemodtagerens interesse i at gøre sine første internationaliseringserfaringer til trods for de involverede yderligere risici og støttemodtagerens forventninger med hensyn til at opnå den offentlige støtte, den ansøgte om. Det er de portugisiske myndigheders opfattelse, at støttemodtageren ikke bør stilles ugunstigt, fordi vurderingen af ansøgningen varede længere end gennemførelsen af investeringen.

Bemærkninger fra interesserede parter

- (16) Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter.

IV. VURDERING AF STØTTEFORANSTALTNINGEN

Tilstedeværelse af statsstøtte

- (17) I henhold til den anmeldte foranstaltning skulle en specifik portugisisk virksomhed modtage kapital til investering i turistsektoren i Brasilien i forbindelse med dens internationaliseringsstrategi. Denne støtte skulle styrke støttemodtagerens finansielle og strategiske stilling som

helhed. Det er klart, at når der sker en styrkelse af en europæisk virksomhed, som driver virksomhed i EØS, vil det sandsynligvis påvirke handelsvilkårene i Fællesskabet. Dette er det synspunkt, Domstolen fremførte i sin dom i sag 142/87 — Tubemeuse⁽⁹⁾. Det kan ikke udelukkes, at støtten ville give modtageren en fordel i forhold til dens konkurrenter i EU, som allerede har investeret eller ville være interesseret i at investere i Brasilien uden at modtage nogen støtte til direkte udenlandske investeringer. Foranstaltningen finansieres via statsmidler. Kommissionen mener derfor, at foranstaltningen kan fordreje eller true med at fordreje konkurrencen, og at den vil udgøre statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1.

Mulig fritagelse

- (18) Eftersom den påtænkte støtteforanstaltning involverer fællesskabsmidler fra EFRU, som vil blive benyttet til at medfinansiere en investering, der foretages uden for EU, har Kommissionen for det første vurderet denne mulighed på baggrund af Kommissionens forordning (EF) nr. 1685/2000 af 28. juli 2000 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 for så vidt angår støtteberettigede udgifter i forbindelse med foranstaltninger medfinansieret af strukturfondene⁽¹⁰⁾.
- (19) Eftersom der ikke findes nogen fællesskabsretningslinjer eller -rammebestemmelser for statsstøtte i turistsektoren, har Kommissionen for det andet baseret sin vurdering af støtten direkte på EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), hvori der åbnes mulighed for en fritagelse for støtte, der fremmer udviklingen af visse erhvervsgrøner uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.
- (20) Kommissionen skal derfor vurdere, om støtten vil bidrage til at udvikle turismen og/eller andre erhvervsgrøner i EU uden at skade samhandelsvilkårene mellem medlemsstaterne. Den skal også vurdere, om støtten vil tilskynde støttemodtageren til at foretage investeringen.

Mulighed for at tildele fællesskabsmidler under EFRU til en investering, der foretages uden for Den Europæiske Union

- (21) Det hedder i EF-traktatens artikel 160, at »EFRU skal bidrage til at udligne de største regionale skævheder i

⁽⁹⁾ Saml. 1990 I, s. 959, præmis 35.

⁽¹⁰⁾ EFT L 193 af 29.7.2000, s. 39.

Fællesskabet«. I artikel 3 i forordning (EF) nr. 1260/1999 defineres endvidere de geografiske områder, der er støtberettigede under de prioriterede mål, hvilket kun angår Fællesskabets regioner.

- (22) I ovennævnte forordning (EF) nr. 1685/2000 fastsættes kriterierne for, at operationer kan modtage fællesskabsmidler fra EFRU afhængig af deres lokalisering⁽¹¹⁾. Det nævnes der, at for så vidt angår muligheden for at godkende medfinansiering af operationer, der finder sted uden for den region, som interventionen vedrører: »(...) skal Kommissionen godkende medfinansiering af operationen fra sag til sag efter anmodning fra medlemsstaten. Ved bedømmelsen skal Kommissionen specielt tage hensyn til operationens nærhed til regionen, den nytte for regionen, der kan forventes, og udgifternes andel af de samlede udgifter til foranstaltningen og interventionen«⁽¹²⁾.
- (23) Eftersom investeringen er lokaliseret i et geografisk område, som ligger særdeles langt fra den støttede region, mener Kommissionen, at ovennævnte betingelse ikke er opfyldt.
- (24) Kommissionen mener derfor, at den anmeldte investering ikke er berettiget til finansiel støtte fra Fællesskabet under EFRU. I resten af denne beslutning antages det, at støttens samlede beløb som angivet i betragtning 11, litra e), vil blive dækket fuldt ud gennem nationale midler.

Støttens indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne

- (25) Støtten er forholdsvis lille. Den beløber sig til en netto-subventionsækvivalent på 911 384 EUR, hvilket svarer til en nettostøtteintensitet på 6,57 % af den støtberettigede investering. Et begrænset støttebeløb til dækning af en begrænset del af den støtberettigede investering vil sandsynligvis ikke påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne betydeligt.
- (26) Støttemodtageren er en lille aktør på markedet. Dens aktionærer overstiger kun lige tærsklerne for at kunne blive anset for SMV. De har markedsandele i Portugal på under 4 % på de respektive markeder, og deres tilsvarende markedsandele i EU er derfor ubetydelige. Individuel støtte til en virksomhed med en begrænset markedsandel vil endnu mindre medføre negative virkninger end støtte til en virksomhed med en stor markedsandel. I betragtning af modtagervirksomhedens begrænsede markedsandel vil det begrænsede støttebeløb ikke kunne påvirke konkurrenternes stilling.

- (27) Turismen og hotelmarkedet tegner sig for omkring 3,5 % af det brasilianske BNP, og der er ca. 10 000 hoteller i Brasilien, hvoraf 5 %-7 % anslås at tilhøre internationale foretagender⁽¹³⁾. I øjeblikket er de vigtigste europæiske investorer i Brasilien den franske gruppe Accor (108 hoteller) og den spanske gruppe Sol Melia (23 hoteller)⁽¹⁴⁾. Eftersom det anmeldte projekt var Vila Galés første investering i Brasilien, er virksomhedens markedsandel på det brasilianske marked som følge af investeringen ubetydelig i forhold til de europæiske virksomheder, der er nævnt ovenfor. Det kan med rimelighed konkluderes, at opførelsen af endnu et 5-stjernet hotel i Brasilien ikke vil medføre en væsentlig forøgelse af det lokale udbud og heller ikke vil have nogen væsentlig indvirkning på den relative stilling for de europæiske virksomheder, der allerede er etableret på markedet, eller på deres evne til at tiltrække turister.

- (28) Markedsandelen for »luksus«-segmentet på det brasilianske hotelmarked er ret høj. Ifølge den brasilianske sammenslutning for hotelindustrien ABIH Nacional har 4- og 5-stjernede hoteller tegnet sig for ca. 53 % af det samlede antal registrerede hotelseje siden 1964. Dette marked er karakteriseret ved et meget stort antal deltagere (hovedsagelig ikke-europæiske), hvoraf der ikke er nogen, der har en betydelig markedsandel. Hotelsektoren i Brasilien kan derfor betragtes som et konkurrencepræget marked med en meget lav koncentrationsgrad. Støtte til en virksomhed på et sådant marked vil i mindre grad fordrøje konkurrencen end støtte til en virksomhed på et stærkt koncentreret marked, idet fordelene snarere vil komme forbrugerne end støttemodtageren til gode.

- (29) Støttemodtageren befinder sig i en forholdsvis ugunstig situation i forhold til de vigtigste konkurrenter i EU. Disse konkurrenter har en langt højere markedsandel på det brasilianske marked, er internationalt kendte og har været etableret på markedet i adskillige år. Deres størrelse giver dem en stærkere forhandlingsposition over for internationale operatører i turistsektoren, hvilket fører til højere belægningsgrader og indtægter, hvorved den relative vægt af deres omkostninger i forbindelse med den kommercielle aktivitet reduceres.

- (30) Den pågældende investering forudsætter, at der opnås et betydeligt lokalt indhold i Brasilien, og vil ikke medføre flytning af aktiviteter fra Portugal til Brasilien. Af den grund forventes støtten ikke at have en negativ indvirkning på den økonomiske aktivitet eller beskæftigelsen i Portugal.

⁽¹¹⁾ Regel 12, bilag I til forordning (EF) nr. 1685/2000.

⁽¹²⁾ Punkt 3, regel 12, bilag I til forordning (EF) nr. 1685/2000.

⁽¹³⁾ Kilde: ABIH Nacional — den brasilianske sammenslutning for hotelindustrien, »Statistiske oplysninger om den nationale hotelindustri«, 22.2.2001.

⁽¹⁴⁾ Jf. fodnote 13.

- (31) Af de grunde, der er anført i betragtning 25-30 mener Kommissionen, at støtten sandsynligvis ikke vil have en væsentlig direkte indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne. I så henseende konstaterer Kommissionen også, at den ikke modtog nogen bemærkninger fra interesserede parter.

Støttens bidrag til udviklingen af turistsektoren i Portugal

- (32) Turisme er en af de vigtigste sektorer i den portugisiske økonomi. I øjeblikket tegner den sig for ca. 8 % af BNP og giver direkte og indirekte beskæftigelse til ca. 500 000 personer. Den er derfor et af de prioriterede områder i Portugal med henblik på at fremme samhørigheden. Denne samhørighedsvirkning er ofte blevet anerkendt af EU-institutionerne. I Rådets resolution af 21. maj 2002 om europæisk turismes fremtid⁽¹⁵⁾ hedder det, at »turisme (...) bidrager i høj grad til at opfylde Lissabon- og Cardiff-processens mål samt til at opnå et egentligt indre marked for tjenesteydelser. Turisme er befordrende for et højt niveau for beskæftigelse og social velstand, bæredygtig vækst, bedre livskvalitet og europæisk integration samt for social og økonomisk samhørighed, idet den yder et betydeligt bidrag til målsætningerne om konvergens«. Det understreges i samme resolution, at »da turistsektoren i Europa hovedsagelig omfatter små og mellemstore virksomheder, er det af afgørende betydning at give turistindustrien bedre adgang til instrumenter inden for rammerne af EU, der kan hjælpe dem med at øge deres økonomiske indsats og styrke deres konkurrenceevne (...)«. Turistsektoren er karakteriseret ved stærke vertikale og horisontale forbindelser med andre sektorer i økonomien. Dens udvikling vil derfor medføre fremskridt for økonomien som helhed.
- (33) Støtten vil betyde en styrkelse af en portugisisk turistvirksomheds stilling på længere sigt og vil sætte den i stand til at udvide og sprede sit produktudvalg og derved forbedre sine forretningsmuligheder.

- (34) Det er sandsynligt, at styrkelsen af støttemodtagerens finansielle stilling hovedsagelig vil give fordele i den portugisiske turistsektor af følgende grunde:

- a) Støttemodtagerens moderselskab udvikler de fleste af sine aktiviteter i Portugal, hvor det i øjeblikket ejer 14 hoteller fordelt over hele landet. Dette er dets første erfaring med hensyn til internationalisering. Dets investeringsstrategi er hovedsagelig koncentreret i Portugal, hvor det oprettede 3 nye hoteller i 2002 og er i gang med at opføre 2 nye enheder. Det er derfor sandsynligt, at såfremt dette projekt bliver en

succes, vil det give virksomheden en øget investeringskapacitet på det portugisiske marked for turisme.

- b) Turistsektoren i Portugal domineres af små og mellemstore virksomheder, som tegner sig for 95 % af markedet. På grund af deres ringe økonomiske størrelse og omsætning har portugisiske turistvirksomheder meget begrænsede internationaliserings erfaringer og er tilbøjelige til at samle deres aktiviteter i Portugal. Det kan med rimelighed antages, at det foreliggende projekt vil have en demonstrationsvirkning blandt andre aktører på det portugisiske turistmarked for så vidt angår rentabiliteten og holdbarheden af udenlandske investeringsprojekter.
- c) Selv om investeringen havde en meget begrænset indvirkning med hensyn til direkte jobskabelse i Portugal, var projektets gennemførelse til fordel for de portugisiske virksomheder, der samordnede projektet, overvågede dets gennemførelse og leverede materialer og udstyr.
- d) Det brasilianske datterselskab betaler det portugisiske moderselskab en provision for de ydelser, det leverer, hvilket øger omsætningen og påvirker statens skatteprovenu positivt.
- e) De positive pengestrømme, der skabes af den brasilianske virksomhed, vil ifølge de portugisiske myndigheder blive overført til Portugal, hovedsagelig til tilbagebetaling af den gæld, som Vila Galé Cintra har stiftet for at finansiere en del af opførelsen og indretningen af hotellet. Når denne gæld er tilbagebetalt fuldt ud, kan indtægterne fra Brasilien geninvesteres i Portugal i overensstemmelse med virksomhedens strategi.

- (35) Af de grunde, der er nævnt i betragtning 32-34 kan støtten anses for at have en positiv indvirkning på turistsektoren i Portugal og en positiv samhørighedsvirkning.

Støttens tilskyndelsesvirkning

- (36) Den foreliggende sag repræsenterer støttemodtagerens første internationaliserings erfaring. Støttemodtagerens aktionærer har heller ingen erfaringer med udenlandske investeringer i turistsektoren. Som tidligere nævnt er de virksomheder, der er involveret i investeringen, små aktører på deres respektive markeder. Investeringsomkostningerne svarer til 12 % af værdien af deres samlede balance (1999-værdier). Projektet indebærer derfor en stor risiko for de involverede virksomheders finansielle situation.

- (37) Det brasilianske marked frembyder en række alvorlige vanskeligheder for potentielle investorer. For det første er der den nationale valuta meget store kursusikkerhed. For det andet har den seneste økonomiske og finansielle

⁽¹⁵⁾ EFT C 135 af 6.6.2002, s. 1.

krise i Argentina medført en vis ustabilitet på de brasilianske kapitalmarkeder. For det tredje er der en række bureaukratiske vanskeligheder, hovedsagelig i relation til overførslen af finansielle midler til Brasilien, hvor disse kontrolleres af centralbanken.

- (38) Selv om støttemodtager ikke er en SMV efter fællesskabsdefinitionen, har støttemodtager lignende vanskeligheder ved gennemførelsen af denne type investering på baggrund af den manglende erfaring med internationalisering, den begrænsede markedsandel, investeringens størrelse i forhold til den økonomiske stilling og de landespecifikke problemer, der vanskeliggør markedsadgangen.
- (39) De portugisiske myndigheder har anført, at anmodningen om offentlig støtte blev fremsat, før investeringen blev indledt, selv om denne investering er gennemført uden støtte. De støtteordninger, i henhold til hvilke støtteanmodningen blev indgivet (N 667/1999 og N 96/1999), indeholder en bestemmelse, hvorefter en anmodning om støtte skal indgives, inden gennemførelsen af projektet påbegyndes. Denne forpligtelse er i overensstemmelse med punkt 4.2. i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte ⁽¹⁶⁾ og blev overholdt ved anmodningen. Det forhold, at støttemodtageren havde anmodet om offentlig støtte inden investeringen påbegyndtes, dokumenterer, at den krævede tilskyndelsesvirkning er til stede.
- (40) Af de grunde, der er anført i betragtning 36-39 og eftersom investeringen udgør den første internationaliserings erfaring for en forholdsvis lille virksomhed på et volatilt udenlandsk marked (Brasilien), kan støtten anses for at have en tilskyndelsesvirkning, idet den vil kompensere støttemodtageren for den yderligere finansielle risiko, der er forbundet med at investere på et ukendt og risikobetonet marked.

V. KONKLUSIONER

- (41) Kommissionen er derfor nået til den konklusion, at den påtænkte støtte til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA med henblik på direkte udenlandske investeringer bidrager til udvikling af visse erhvervsgrøner, jf. traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), uden at skade samhandelen mellem medlemsstaterne og derfor er forenelig med fællesmarkedet på den betingelse, at den ikke medfinansieres af fællesskabsmidler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.
- (42) Portugals støtte til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA i form af et lån på lempe-

lige vilkår og en skattegodtgørelse kan derfor godkendes, forudsat at der ikke anvendes fællesskabsmidler.

- (43) Kommissionen har ikke til hensigt at benytte denne beslutning til at fastlægge sin fremtidige politik vedrørende direkte udenlandske investeringer. Kommissionen anser normalt investeringsstøtte til store virksomheder med henblik på direkte udenlandske investeringsaktiviteter for uforenelig med fællesmarkedet, medmindre det kan bevises, at et projekt vil bidrage til udviklingen af visse erhvervsgrøner uden at skade samhandelen inden for Fællesskabet —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte i form af et lån på lempelige vilkår og en skattegodtgørelse, som Portugal planlægger at yde til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA med henblik på direkte udenlandske investeringer i Brasilien, er forenelig med fællesmarkedet, jf. traktatens artikel 87, stk. 1, og med EØS-aftalen, jf. aftalens artikel 61, stk. 1, på de betingelser, der er anført i artikel 2.

Artikel 2

Det lån på lempelige vilkår og den skattegodtgørelse, der skal ydes til Vila Galé — Cintra Internacional, Investimentos Turísticos, SA, skal finansieres udelukkende af nationale statsmidler. Foranstaltningerne må ikke medfinansieres af fællesskabsmidler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

Artikel 3

Portugal underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Den Portugisiske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. oktober 2003.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁶⁾ EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9.